

Socialnämnden

Delårsrapport 2
31 augusti
2016

tyresö kommun

1 Viktiga händelser	3
2 Uppföljning och analys	4
2.1 Verksamhetens uppdrag och mål	4
2.2 Analys av verksamhet och ekonomi	15
3 Kvalitetsuppföljning	21
4 Slutsatser och rekommendationer	24

1 Viktiga händelser

Personalsituationen

Det har under året varit fortsatt stort fokus på rekrytering av personal inom socialförvaltningen. Sedan årsskiftet har det skett flera chefsbyten inom socialförvaltningen och nya medarbetare har rekryterats.

Förvaltningschef Åsa Danielsson har slutat och Gunny Bäckström, tidigare verksamhetschef för omsorgen om personer med funktionsnedsättning i kommunal regi har tillträtt som tillförordnad förvaltningschef. En tillförordnad chef ersätter henne på hennes ordinarie tjänst.

Verksamhetschefen för äldreomsorg i kommunal regi har slutat och tjänsten har tillsatts med en tillförordnad verksamhetschef.

En myndighetschef för omsorg om personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg har tillträtt i februari.

Under året har det funnits en inhyrd tillförordnad myndighetschef för individ- och familjeomsorg men det finns sedan juli en ordinarie myndighetschef.

Trots stora förändringar hittills under året har personalsituationen sammantaget sett förbättrats. Särskilt sedan årets första delårsrapport. Framför allt gäller detta barn- och ungdomsenheten inom individ- och familjeomsorgen där det nu också finns en ordinarie chef. En chef har också rekryterats för familjevårdsenheten.

Ensamkommande unga asylsökande

Tyresö har hittills under år 2016 inte tagit emot ytterligare ensamkommande asylsökande barn. Migrationsverket har tagit fram en ny modell för anvisning av ensamkommande där de fördelas bland kommunerna utifrån en för varje kommun fastställd andel av det totala antalet som väntas söka asyl i Sverige. Hänsyn tas till kommunernas tidigare mottagande av asylsökande, nyanlända samt mottagande av ensamkommande.

Övrigt

Förvaltningen har med stöd av konsultfirman PWC tagit fram en ny planerings- och uppföljningsprocess. Modellen har börjat tillämpas i arbetet med nämndplan för år 2017.

Överenskommelser avseende LSS-boenden i kommunal regi håller på att tas fram. Syftet är att tydliggöra vad som ingår i uppdraget, hur verksamheten ersätts samt för att förbättra uppföljningsmöjligheterna.

Ett pilotprojekt för att förbättra patientsäkerheten och läkemedelshanteringen genom digital signering har påbörjats på avdelning Kastanjen på Björkbackens äldrecentrum.

2 Uppföljning och analys

2.1 Verksamhetens uppdrag och mål

Verksamhetsområde 3: Individ- och familjeomsorg

Strategiskt mål

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.

Indikator

Ekonomiskt resultat för verksamhetsområdet.

Kommentar:

Resultatet för individ- och familjeomsorgen är för perioden januari-augusti är 6,4 mkr. Prognosen för helår är 9,5 mkr.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Nämnden ska se över taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Kommentar:

Taxorna och avgifterna inom socialnämndens verksamheter justeras utifrån prisbasbeloppet och gällande indexering. Inom IFO finns egenavgift för familjerådgivning och vuxna med missbruksproblematik som beviljats dygnetruntvård. Nivåerna har inte justerats på grund av för låg förändring av index.

Strategiskt mål

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator

Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten 2016 och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Indikator

Den totala sjukfrånvaron för personal inom individ- och familjeomsorgen

Kommentar:

Den totala sjukfrånvaron under perioden januari-augusti är 5,7 procent.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning.

Kommentar:

Upphandling konsulentstödda familjehem för barn och ungdom samt ensamkommande har påbörjats tillsammans med Nacka kommun.

En upphandling av jourhem har genomförts.

En ny upphandling har påbörjats av stödboendet Källan.

Avtal har tecknats med Vårldus AB för drift av Tyresös stödboende från och med februari avseende stödboende för ensamkommande.

Lag om valfrihetssystem (LOV) har införts för boendestöd vilket också innefattar personer med missbruksproblematik.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Utveckla tidiga insatser inom individ- och familjeomsorgen i samverkan med olika aktörer

Kommentar:

En inventering av det förebyggande arbetet i kommunen för barn och ungdomar gjordes under 2015 som visade att det finns flera välfungerande förebyggande insatser i kommunen. En slutsats var att införa föräldrautbildning och att erbjuda familjestödssamtal utan utredning.

Utvecklingen av dessa insatser pågår och går delvis ihop med uppdraget att utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. En utökning av

insatser förutsätter medel utöver nuvarande budgetram.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Genomlysna behovet av boendeplatser inom individ- och familjeomsorgen i alla kommunalar.

Kommentar:

En genomlysning håller på att genomföras och presenteras för socialnämnden under hösten.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Fortsätta öka självförsörjningsgraden

Kommentar:

Tyresö kommun har en låg andel av befolkningen som är i behov av ekonomiskt bistånd.

Bedömningen är att andelen fortsatt kommer att understiga två procent.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten.

Kommentar:

Det särskilda uppdraget är genomfört.

Nämnduppdrag

Tillsammans med nämnderna BUN och GAN besluta om vilket förebyggande arbete och tidiga insatser som Tyresö kommunska erbjuda samt säkerställa uppföljning och kvalitetsmätning av insatserna.

Kommentar:

En inventering av det förebyggande arbetet i kommunen för barn och ungdomar gjordes under år 2015 som visade att det finns flera välfungerande förebyggande insatser i kommunen. En slutsats var att införa föräldrautbildning och att erbjuda familjestödssamtal utan utredning.

Utvecklingen av dessa insatser pågår och går delvis ihop med uppdraget att utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. En utökning av insatser förutsätter medel utöver nuvarande budgetram.

Nämnduppdrag

Gemensamt med nämnderna BUN och GAN utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Målsättningen är att kunna ge rätt stöd på hemmaplan.

Kommentar:

Ett arbete har påbörjats. En arbetsgrupp har tillsatts med representanter från de tre förvaltningarna och analys av behov pågår.

Nämnduppdrag

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN skapa en samordnande funktion för flyktingmottagandet. Boendelösningar, återsökning av statsbidrag och samverkan med ideella krafter är exempel på aktiviteter som behöver samordnas.

Kommentar:

En samordnande funktion har införts.

Nämnduppdrag

Ta fram en omvärldsanalys som bland annat innehåller en behovsplan för verksamhetsområdet för 2016-2020 och som presenteras på nämnden i mars.

Kommentar:

En behovsanalys har tagits fram och presenterats för socialnämnden.

Nämnduppdrag

Fortsätta att utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning"

Kommentar:

Projektet är implementerat sedan tidigare.

Verksamhetsområde 4: Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Indikator

Antal personer i daglig verksamhet enligt LSS som får arbete eller börjar studera.

Kommentar:

En brukare har hittills under året börjat ett arbete.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning.

Kommentar:

I april 2016 infördes Lag om valfrihetssystem för boendestöd (LOV). Utöver utförarverksamheten i kommunal regi så har fyra privata utförare anslutit sig.

En upphandling har påbörjats av den personliga assistans som idag utförs i kommunal regi.

Två nya gruppboenden har startats vilka har upphandlats enligt Lagen om offentligt upphandling (LOU).

En ny utförare, Främja AB har tillkommit inom Lag om valfrihetssystem för daglig verksamhet (LOV).

Strategiskt mål

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen.

Indikator

Omsorg om personer med funktionsnedsättning - andel medborgare som söker bistånd som anger att de är nöjda med biståndsavdelningens arbete med information, bemötande och handläggningstider

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Strategiskt mål

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Indikator

Ekonomiskt resultat för myndigheten

Kommentar:

Resultatet för myndigheten för perioden januari-augusti är -8,7 mkr. Prognosen för helår är -13,4 mkr.

Indikator

Ekonomiskt resultat för verksamheten i kommunal regi

Kommentar:

Resultatet för verksamheten i kommunal regi för perioden januari-augusti är 1,1 mkr. Prognosen för helår är 1 mkr.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Se över taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Kommentar:

Det finns inga taxor och avgifter inom verksamhetsområdet.

Strategiskt mål

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator

Andel av verksamhetsområdets anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Indikator

Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet

Kommentar:

Akkumulerat till och med augusti är sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet 8,3 procent.

Strategiskt mål

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.

Indikator

Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Genomlysna behovet av boendeplatser inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning i alla kommundelar.

Kommentar:

En genomlysning kommer att påbörjas.

Nämnduppdrag

Gemensamt med nämnderna BUN och GAN utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Målsättningen är att kunna ge rätt stöd på hemmaplan.

Kommentar:

Ett arbete har påbörjats. En arbetsgrupp har blivit tillsatt med representanter från de tre förvaltningarna och analys av behov har påbörjats.

Verksamhetsområde 5: Äldreomsorg

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning.

Kommentar:

En utredning har genomförts av förutsättningarna för att införa Lag om valfrihetssystem (LOV) avseende vård- och omsorgsboenden. Socialnämnden beslutade utifrån denna att inte införa LOV utan fortsätta tillämpa upphandling enligt Lag om offentlig upphandling (LOU).

En utredning om förutsättningarna för att införa (LOV) för insatserna hemtjänst nattetid samt uttryckning vid trygghetslarm nattetid, har påbörjats.

Två nya utförare inom LOV hemtjänst har godkänts. HSB Omsorg AB påbörjar sin verksamhet i september och Livea AB i oktober.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Nämnden ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Kommentar:

Matproduktionen inom äldreomsorgen i kommunal regi är upphandlad. Kommunens mål för ekologisk mat var vid upphandlingstillfället 25 procent, vilket även är kravet i avtalet. När avtalet med utföraren upphör vid årsskiftet kommer produktionen därefter att drivas i kommunal regi och driftansvaret övergår då till kommunstyrelseförvaltningen.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Se över taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Kommentar:

Taxorna och avgifterna inom socialnämndens verksamheter har justerats utifrån prisbasbeloppet och gällande indexering. Beslut om ny taxa för äldreomsorg har fattats till följd av minskade statsbidrag vilket bedöms öka intäkterna med ca 700 tkr till socialförvaltningen. Samtidigt minskar uppräkningsgraden av budgeten för verksamhetsområdet med motsvarande grad.

Nämndmål

Brukarna ska vara nöjda eller mycket nöjda med hemtjänst och vård- och omsorgsboende

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Strategiskt mål

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Indikator

Ekonomiskt resultat för myndigheten

Kommentar:

Resultatet för myndigheten för perioden januari-augusti är ett överskott på 3,6 mkr. Prognosen för helår är 4,5 mkr.

Indikator

Ekonomiskt resultat för verksamheten i kommunal regi

Kommentar:

Resultatet för verksamheten i kommunal regi för perioden januari-augusti är ett underskott mot budget på 4,3 mkr. Prognosen för helår är ett underskott på 7,2 mkr.

Strategiskt mål

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator

Andel av verksamhetsområdets anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Indikator

Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet

Kommentar:

Sjukfrånvaron är 9,3 procent för perioden fram till och med juli.

Strategiskt mål

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.

Indikator

Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål

Kommentar:

Indikatorn mäts under hösten och redovisas först i verksamhetsberättelsen för år 2016.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Genomföra Silviacertifiering av äldreomsorgen

Kommentar:

Under september kommer de två grupper som kvarstår genomgå utbildningen. Provet för all personal som genomgått utbildningen kommer att äga rum under vecka 38 och vecka 39. För att en verksamhet ska bli certifierad måste 70 procent av personalen bli godkänd på respektive boende. I slutet av november och början av december kommer det att vara en ceremoni, "lilla certifieringen" på respektive boende då diplom/utbildningsbevis delas ut till personalen.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Genomlysning av behovet av boendeplatser inom äldreomsorgen i alla kommunalar.

Kommentar:

En genomlysning kommer att påbörjas och kommer att redovisas för socialnämnden under hösten.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Säkerställa tillkomsten av ytterligare platser i särskilt boende genom nya vård- och omsorgsboenden.

Kommentar:

Planeringen av nya boenden framgår av verksamhetsområdets behovsplan.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Genomföra en satsning på mat och måltider inom äldreomsorgen

Kommentar:

Aktiviteter har formulerats i enhetsplanerna för enheterna inom Björkbackens vård- och omsorgsboenden. De privata utförarna har påbörjat aktiviteter kring mat och måltider och frågan har uppmärksamats på branschråd. Från och med årsskiftet tar kommunen över måltidsdistributionen på Björkbackens äldrecenter.

2.2 Analys av verksamhet och ekonomi

Nedan redovisas resultatet och ekonomiska kommenterar för myndighetsutövning respektive utförarverksamhet socialförvaltningen och för respektive verksamhetsområde för perioden januari till augusti år 2016 samt prognos för helåret. De åtgärder som genomförts eller kommer att genomföras för att minimera underskotten inom respektive verksamhetsområde redovisas i kapitel 4.

Övergripande resultat för socialförvaltningen

Socialförvaltningen myndighet	Intäkter jan-aug 2016	Kostnader jan-aug 2016	Avvikelse jan-aug 2016	Prognos avvikelse helår 2016
Tkr				
Individ- och Familjeomsorgen	191 723	-185 278	6 445	9 500
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning myndighet	180 021	-188 703	-8 681	-13 350
Äldreomsorgen myndighet	232 991	-229 364	3 626	4 500
Totalt myndighet	604 735	-603 345	1 390	650

Socialförvaltningen kommunal regi	Intäkter jan-aug 2016	Kostnader jan-aug 2016	Avvikelse jan-aug 2016	Prognos avvikelse helår 2016
Tkr				
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning kommunal regi	117 808	-116 713	1 095	1 000
Äldreomsorgen kommunal regi	112 660	-116 917	-4 257	-7 200
Totalt kommunal regi	230 468	-233 630	-3 162	-6 200

Totalt socialförvaltningen	-	-	-1 772	-5 550
-----------------------------------	----------	----------	---------------	---------------

Resultatet för de tre verksamhetsområdena är ett underskott med 1 772 tkr och bedömningen för helåret är ett underskott på 5 550 tkr för de tre verksamhetsområdena sammantaget.

Individ- och Familjeomsorgen

IFO myndighet	Intäkter jan-aug 2016	Kostnader jan-aug 2016	Avvikelse jan-aug 2016	Prognos avvikelse helår 2016
Tkr				
Avdelningsledning	4 575	-4 280	295	500
Försörjningsstödsenheten	22 956	-21 184	1 773	3 000
Familjevårds- och familjerättsenheten	28 457	-30 084	-1 627	-3 000
Barn- och ungdomsenheten	32 559	-34 515	-1 956	-2 500
Ensamkommande PUT/asyl	79 554	-69 771	9 783	14 000
Vuxenenheten	23 621	-25 444	-1 822	-2 500
Totalt IFO myndighet	191 723	-185 278	6 445	9 500

För myndighetsutövningen inom individ- och familjeomsorgen uppgår nettoresultatet till och med augusti till ett överskott mot budget med 6 555 tkr. Det prognostiserade resultatet för året bedöms bli 9 500 tkr mer än budgeterat.

Det positiva resultatet är en följd av att den ersättning som kommunen erhåller från staten för omhändertagande av ensamkommande unga asylsökande och ensamkommande med permanent uppehållstillstånd visar ett kraftigt överskott. Prognosen för helåret är ett överskott med 14 mkr.

Detta överskott kompenserar för det underskott som finns för övriga verksamheter inom individ- och familjeomsorgen. Underskotten kan delvis förklaras med att en stor andel av insatserna köps av andra utförare och en hög andel externa placeringar av barn och unga. Kostnaderna sett per invånare för insatser till barn och unga är relativt hög. Detsamma gäller för missbruksvård.

Familjevårds- och familjerättsenheten har hittills ett resultat som överstiger budet med 1 627 tkr och barn- och ungdomsenhetens resultat överstiger budget med 1 846 tkr. Tillsammans blir underskottet mot budget 3 473 tkr. Kostnaderna bedöms fortsätta öka och resultatet för året prognostiseras bli totalt 5 500 tkr mer än vad som budgeterats för enheterna.

Under första halvåret år 2016 har personalsituationen fortsatt varit mycket ansträngd men den har förbättrats då flera vakanta tjänster tillsatts samt genom att personal hyrts in. För att underlätta rekrytering har socialsekreterares löner har prioriterats vid löneöversynen. Detta har medfört att personalkostnaderna överstiger budget.

Då personalsituationen successivt har förbättrats under året har man i högre grad kunnat följa upp de ensamkommande som redan tagits emot och vid behov placerat om dem. En del ofördelaktiga avtal har omförhandlats, och arbetet med att minska kostnaderna pågår.

Försörjningsstödsenheten har hittills ett överskott på 1 773 tkr. Enheten har under större delen av året haft tillförordnad enhetschef samt en något högre personalomsättning än normalt men trots detta har man varje månad gjort ett positivt resultat. Utifrån detta uppskattas prognosen för helår till ett överskott på 3 000 tkr mot vad som budgeterats.

Vuxenenhetens nettoresultat visar ett underskott på 1 822 tkr. Till följd av att vuxenheten fått tillgång till färre lägenheter än planerat samt att man tagit över placeringar av 18-20 åringar som normalt skulle varit kvar på barn- och ungdomsenheten har det inte varit möjligt att minska kostnaderna för placeringar så som avsetts. Detta innebär högre kostnader på omkring 2 500 tkr än vad som budgeterats för år 2016.

Verksamhet för personer med funktionsnedsättning

FO myndighet	Intäkter jan-aug 2016	Kostnader jan-aug 2016	Avvikelse jan-aug 2016	Prognos avvikelse helår 2016
Tkr				
Förvaltningsgemensamt/Administration	12 821	-12 805	16	0
Hemtjänst i ordinärt boende	7 250	-7 609	-359	-500
Boendestöd i ordinärt boende	7 535	-7 991	-456	-750
Korttidsvård	3 616	-3 114	502	400
Särskilt boende/annat boende	14 813	-17 203	-2 390	-4 000
Övriga insatser i ordinärt boende	5 198	-4 705	493	900
Boende enl. LSS för vuxna	56 103	-57 201	-1 098	-1 200
Boende enl. LSS för barn och unga	3 448	-6 240	-2 792	-4 500
Personlig assistans enl. LSS/SFB	24 328	-27 162	-2 834	-4 200
Daglig verksamhet enl. LSS	24 678	-26 835	-2 158	-3 500
Övriga insatser enl. LSS	17 753	-16 064	1 689	2 500
HSL	2 378	-1 698	680	1 500
Färdtjänst	100	-75	25	0
Totalt FO myndighet	180 021	-188 703	-8 681	-13 350

För myndighetsutövningen avseende omsorg om personer med funktionsnedsättning finns hittills ett underskott mot budget 8 681 tkr. Sedan årets första delårsrapport har kostnader om 4,5 mkr tillkommit för två barn som bor på elevhemsboende enligt LSS, vilket myndigheten inte kan påverka, samt för att kommunen fått betala ett vite på 1 000 tkr för ett icke verkställt beslut. Avvikelsen mot tidigare prognos beror också på att antalet brukare med psykisk funktionsnedsättning som får boende tillgodosett genom externa placeringar har fortsatt ökat. Antalet brukare med daglig verksamhet fortsätter öka. Likaså ökar antalet timmar personlig assistans som kommunen har finansieringsansvar för.

Behoven hos brukare med psykisk funktionsnedsättning har fortsatt öka avseende boendestöd, stödboenden och träningslägenheter. Till följd av bostadssituationen i kommunen blir stödboenden och träningslägenheter ofta ett långvarigt eller permanent boende vilket ökar kostnaderna i form av kostsamma externa köp av boendeplatser. Det prognostiserade underskottet för år 2016 bedöms uppgå till omkring 4 000 tkr.

För personlig assistans enligt LSS och SFB har antalet ansökningar från personer som fått sin personliga assistans indragen fortsatt. Försäkringskassans ambitioner att minska sina kostnader för den personliga assistansen enligt SFB innebär ett ökat tryck från personer och deras företrädare som fått den personliga assistansen enligt SFB indragen.

Bedömningen är att kostnaderna för personlig assistans kommer att stiga. Kostnadsutvecklingen är svårt att förutse till följd av Försäkringskassans snabba aviseringar om indragen personlig assistans

samt långa handläggningstider Antalet timmar för vilka kommunen har kostnadsansvar för har ökat till följd av fler brukare. Underskottet för år 2016 bedöms bli 4 500 tkr.

Daglig verksamhet har ökade kostnader under perioden och förklaras främst av förändrade nivåbedömningar där vårdtyngden för vissa deltagare ökat samt att kostnad för transport, så kallade turbundna resor, till och från daglig verksamhet ökat. En viss volymökning förväntas under hösten då ett antal elever som slutat sin gymnasieutbildning ska påbörja sin dagliga verksamhet. Sammantaget blir bedömningen ett prognostiserat underskott för daglig verksamhet med 3 500 tkr.

Inom boende vuxna enligt LSS ökade kostnaderna under perioden till följd av ett vite för icke verkställda beslut på ca 1 000 tkr. Insatsen beviljades 2014 men verkställdes under våren 2016. Beloppet är av engångskaraktär och belastar verksamheten endast under innevarande år.

Övriga insatser inom LSS som ledsagning, avlösarservice, korttidsvistelse har haft en mindre efterfrågan jämfört med budgeterad volym. Myndigheten skattar överskottet inom dessa insatser till omkring 2 500 tkr.

FO kommunal regi	Intäkter jan-aug 2016	Kostnader jan-aug 2016	Avvikelse jan-aug 2016	Prognos avvikelse helår 2016
Tkr				
Administration	2 445	-1 916	529	500
Bostadsenheter	32 806	-33 088	-282	0
Socialpsykiatri	14 880	-13 262	1 618	2000
Personlig assistans	40 289	-42 478	-2 189	-3 000
Korta insatser	4 461	-4 275	186	500
TYDA	11 200	-10 350	850	1 000
Resursenheten	11 727	-11 344	383	0
Totalt FO kommunal regi	117 808	-116 713	1 095	1 000

För det kommunala utförandet av omsorg om personer med funktionsnedsättning uppgår nettoresultatet till och med augusti till 1 095 tkr. Prognosen för hela år 2016 bedöms bli 1 000 tkr.

Kommunens dagliga verksamhet, Tyda, utgör en egen resultatenhet. Hela det förväntade överskottet i prognosen för 2016 består av den ingående balans Tyda fick med sig från 2015. Under 2016 år har Tyda genomfört investeringar inom bl. a digital teknik för att vara en attraktiv verksamhet i och med konkurrensutsättningen. Socialpsykiatri prognostiseras att gå med 2 000 tkr i överskott. Överskottet består dock endast av ett budgettekniskt överskott mellan myndighet och utförare. Resursenhetens överskott beror på vakanta tjänster som inte ännu tillsatts vilket kommer öka kostnaden för personalen under hösten.

Äldreomsorg

ÄO myndighet	Intäkter jan-aug 2016	Kostnader jan-aug 2016	Avvikelse jan-aug 2016	Prognos avvikelse helår 2016
Tkr				
Förvaltningsgemensamt/ Administration	18 000	-18 192	-192	-1 000
Hemtjänst i ordinärt boende	63 224	-62 277	948	1 500
Korttidsvård	24 556	-19 823	4 733	7 000
Dagvård	3 425	-3 355	71	0
Vård och omsorgsboende	121 546	-123 710	-2 165	-2 500
Öppen verksamhet	139	-101	38	0
Övriga insatser i ordinärt boende	2 000	-1 835	165	-500
Färdtjänst	100	-71	29	0
Totalt ÄO myndighet	232 991	-229 364	3 626	4 500

För myndigheten uppgår resultatet till 3 626 tkr och årsprognosen har beräknats till 4 500 tkr. Orsaken till det positiva resultatet är en mindre efterfrågan än förväntat på köpta korttidsplatser samt en minskning av volymen på beviljade hemtjänststimmar. Myndighetens bedömning är att efterfrågetendensen gällande köpta korttidsplatser samt beviljade hemtjänststimmar kan hålla i sig under årets sista månader och att prognosen därmed kan justeras uppåt till omkring 4 500 tkr.

ÄO kommunal regi	Intäkter jan-aug 2016	Kostnader jan-aug 2016	Avvikelse jan-aug 2016	Prognos avvikelse helår 2016
Tkr				
Administration	3 888	-5 324	-1 436	-1 700
Särskilda boenden	47 237	-48 361	-1 124	-2 500
Korttidsboenden	10 160	-10 358	-198	-500
Dagvård	3 045	-2 992	53	0
Hemtjänst	46 618	-48 170	-1 552	-2 500
HSL i LSS	1 712	-1 712	0	0
Totalt ÄO kommunal regi	112 660	-116 917	-4 257	-7 200

För äldreomsorg i kommunal regi finns ett underskott mot budget med 4 257 tkr. Prognosen för hela år 2016 bedöms bli 7 200 tkr. Tidigare prognos för äldreomsorgen i kommunal regi baserades till stor del på den förväntade positiva effekt utifrån det effektiviseringsarbete som påbörjats av dåvarande verksamhetschef.

Arbetet med att få ned de höga sjukskrivningstalen har gett resultat och minskat sjuktalet med omkring två procentenheter. Däremot har övriga planerade effektiviseringar uteblivit. Per augusti finns nu kostnaden för den oförutsedda löneökningen på ungefär fyra procent för undersköterskor. Det finns även oförutsedda kostnader för inhyrd personal under sommaren. Utöver detta har även kostnader för personal som köpts ut belastat flera enheter. Hemtjänsten har drabbats av ett minskat

inflöde av nya brukare i kombination med ett tapp av befintliga brukare. Även hemtjänsten har haft kostnader för utköp av personal.

3 Kvalitetsuppföljning

Inkomna synpunkter till socialförvaltningen

Under perioden januari – april 2016 har totalt 27 synpunkter inkommit till socialförvaltningen, relativt jämnt fördelade över verksamhetsområdena äldreomsorg, funktionsnedsättning och individ- och familjeomsorg.

Under perioden maj – augusti har 18 synpunkter kommit in, varav den största delen rör äldreomsorgens verksamhetsområde.

Lex Sarah och Lex Maria

Under perioden januari – april 2016 har tre utredningar gjorts enligt lex Sarah varav två inom äldreomsorgen och en inom individ- och familjeomsorgen. Två utredningar enligt lex Sarah och en enligt lex Maria har anmälts vidare till Inspektionen för vård och omsorg, IVO.

Under perioden maj – augusti har 12 lex Sarah utredningar upprättats varav sex utredningar inom äldreomsorgen och sex inom funktionsnedsättning. En händelse har anmälts vidare till IVO. Ingen anmälan enligt Lex Maria har upprättats under perioden.

Ej verkställda beslut

Förvaltningen rapporterar kvartalsvis ej verkställda beslut till IVO och sammanställningar redovisas till socialnämnd, kommunfullmäktige och revisorer. Under årets första kvartal har 26 beslut rapporterats in, varav tre inom äldreomsorgen, 13 inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning (12 LSS och 1 SoL) och 10 inom individ- och familjeomsorgen.

Under årets andra kvartal har 40 icke verkställda beslut rapporterats till IVO, varav 30 inom individ- och familjeomsorgen och 27 av dessa är beslut om familjehem för ensamkommande barn/ungdomar som i dagsläget bor i jourhem.

Sju beslut avser omsorg om personer med funktionsnedsättning. Tre avser plats på LSS-boenden, två är för kontaktperson och ett beslut rör ledsagning enligt LSS. Inom äldreomsorgen är det tre icke verkställda beslut avseende vård- och omsorgsboenden.

Uppföljning av utförare

Avtalsuppföljning gällande daglig verksamhet och sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning har genomförts under våren. Uppföljningsenkäter har skickats ut till utförare

inom daglig verksamhet, inklusive utförare i kommunal regi, och till utförare inom sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning.

LOV inom boendestöd infördes den 4 april. För närvarande har kommunen fem utförare, inklusive den kommunala utföraren.

Under perioden maj – augusti har avtalet med Nytida, gällande Gränsvägens gruppbostad (LSS), följts upp genom en enkät och ett personligt besök. Även avtalet med Ungdomsmottagningen har följts upp, bland annat genom möten.

Branschråd, i syfte att öka samarbete och utbyte mellan de privata aktörerna och utförarna inom kommunal regi och myndigheten, har under våren genomförts för LOV daglig verksamhet, LOV sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning, vård- och omsorgsboenden i kommunen samt LOV hemtjänst, ledsagarservice och avlösarservice.

Granskningar

Kommunens kvalitetsenhet granskar socialförvaltningens verksamheter enligt en granskningsplan som kommunstyrelsen fastställt för privat och kommunal verksamhet. En granskning av mat- och måltidssituationen på kommunens samtliga fyra vård- och omsorgsboenden, Trollängen, Ängsgården, Krusmyntan och Björkbacken, genomfördes under slutet av 2015 och resultatet redovisades i socialnämnden i mars 2016. Granskningen visade bland annat att det finns stora skillnader mellan olika vård- och omsorgsboenden när det gäller hur väl måltidssituationen fungerar och vad de boende tycker om maten. Förvaltningen ser ett behov av att arbeta vidare med detta.

Kvalitetsenheten har under början av året genomfört uppföljande granskning av Lindalens städ- och hemtjänst AB och av vård- och omsorgsboendet Trollängen, som bedrivs av Förenade Care.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska har under november-december 2015 genomfört tillsyn av hälso- och sjukvården på vård- och omsorgsboenden för äldre i Tyresö kommun. Uppföljningen ingår i kvalitetsuppföljning enligt systematiskt kvalitetsledningsarbete för medicinskt ansvarig sjuksköterska. Redovisades i socialnämnden i april 2016.

Under mars och april 2016 granskades den dagliga verksamheten Tyda, som bedrivs i kommunal regi. Granskningen visar att Tyda daglig verksamhet är en väl fungerande verksamhet. Personaltätheten är väl anpassad efter deltagarnas behov, deltagarna har goda möjligheter till inflytande och självbestämmande och den sociala dokumentationen håller genomgående god kvalitet. Verksamheten

behöver dock säkerställa att all personal har kunskap om rapporteringsskyldigheten enligt Lex Sarah samt att det finns genomförandeplaner för samtliga brukare.

En granskning av den dagliga verksamheten Misa, enheterna Bondegatan och Globen, har genomförts under april månad. Resultatet av granskningen visar att verksamheterna är mycket väl fungerande. Både personal och deltagare upplever cheferna som tillgängliga, konsekventa och tydliga i sitt ledarskap. Utbildningsnivån är hög bland personalen och den sociala dokumentationen håller hög kvalitet.

Även Resursteamets dagliga verksamhet har granskats under april och maj. Verksamheten bedöms vara väl fungerande, ledarskapet upplevs som tydligt och det finns en tydlig struktur och uppföljning av insatser.

Inom äldreomsorgen har Kvalitetsenheten granskat Krusmyntans vård- och omsorgsboende. Boendet som bedrivs av Vardaga, har granskats under maj och juni. Den sammanfattande bedömningen är att verksamheten är väl fungerande. Verksamheten behöver dock säkerställa att all personal har kännedom om rapporteringsskyldigheten enligt Lex Sarah samt att all dokumentation förvara så att den inte är tillgänglig för obehöriga.

En uppföljningsgranskning av korttidsboendena Viljan och Linnéan har genomförts och resultatet kommer att delges socialnämnden i oktober.

En granskning av Hästkons stöd- och boendeenhet har genomförts under juni och juli. Enheten svarar för boende individuellt anpassat stöd till vuxna personer med psykisk funktionsnedsättning och/eller samtidig missbruks/beroendeproblematik. I nuläget sammanställs resultatet i en rapport som kommer att presenteras för nämnden under hösten. En brukarrevision har även genomförts i maj.

4 Slutsatser och rekommendationer

Samtliga särskilda uppdrag från kommunplanen och nämndplanen har genomförts eller bedöms komma genomföras under året.

Socialnämndens verksamheter bedöms komma ha en god måluppfyllelse vid slutet av år 2016. Arbetet för att sänka sjuktalen inom äldreomsorgen i kommunal regi har haft effekt men målet att sjuktalen inom socialnämndens verksamheter ska understiga fyra procent bedöms inte kunna uppnås.

För att minimera underskotten inom socialnämndens verksamheter pågår olika åtgärder. Ytterligare åtgärder kommer också att påbörjas under hösten. Åtgärder ingår i den åtgärdsplan som beslutades av socialnämnden i augusti.

Sedan dess har förvaltningschefen beslutat om restriktivitet med inköp och rekryteringar och att de verksamheter som har prognostiserat ett överskott mot budget inte ska förbruka sitt överskott.

I tabell 1 nedan redovisas de åtgärder som genomförts och har effekt under år 2016 och i tabell 2 redovisas åtgärder som kommer påbörjas som kommer ha effekt framåt.

Tabell 1: Pågående åtgärder som gett resultat under 2016	Effekt	Kommentar
Individ- och familjeomsorg		
Minskade placeringskostnader för ensamkommande.	1 mkr.	Kostnadsminskningen består 2017 men bedöms inte ge ytterligare effekt.
Omsorg om personer med funktionsnedsättning		
Organisationsförändring inom bostadsenheterna i kommunal regi.	700 tkr	Kostnadsminskningen består 2017.
Hemtagning av platser till nytt LSS-boende.	250 tkr	
Uppsägning av tilläggsavtal för LSS-boende.	300 tkr	Kostnaden för avtalet var 1,3 mkr per år.
Äldreomsorg		
Minskade vikariekostnader till följd av lägre sjuktal	100 tkr	
Förvaltningsövergripande		
Kostnaderna har hittills minskat genom vakanshållande av centrala tjänster.	500 tkr	

Tabell 2: Åtgärder som har effekt framåt	Kommentar
Individ- och familjeomsorg	
Översyn av möjligheterna att minska kostnader för kontaktmannaskap.	Förändringarna kommer få effekter först år 2017.
Kontaktpersonssekreterare kommer att omvandlas till familjehemssekreterare som ska rekrytera fler egna familjehem.	Förändringarna kommer få effekter först år 2017.
Upphandling av konsultstödda familjehem tillsammans med Nacka kommun.	Förändringarna kommer få effekter när upphandlingen är genomförd.
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	
Upphandling av personlig assistans i kommunal regi.	Verksamhetsövergången i februari år 2017 minskar underskottet som upphör helt från 2018.
Utredning av möjligheten till förändrade avtalsförutsättningar inom daglig verksamhet.	Utredningen redovisas för socialnämnden i november.
Utredning av möjligheterna att minska kostnaderna för turbundna resor till och från insatser.	Utredningen redovisas för socialnämnden i november.
Ökat nyttjande av korttidsvistelse i kommunal regi.	Fler brukare kan få korttidsvistelse i kommunal regi framför dyrare externa placeringar.
Omförhandling av indexering och ersättning av individavtal inom omsorg om personer med funktionsnedsättning.	
Ett projekt för införande av verktyget Kostnad per brukare, KPB genomförs under hösten. I samband med detta genomlyses samtliga kostnader på individnivå inom vilket skapar förutsättning för bättre kostnadskontroll.	
Äldreomsorg	
En översyn av bemanning och arbetssätt på Björkbackens äldrecenter kommer att genomföras i syfte att identifiera nödvändiga effektiviseringar i verksamheten.	Redovisas för socialnämnden i december.

Hemtjänsten upphör från 2017 att utföra delegerade hemsjukvårdsinsatser.	Uppföljning och omprövning av berörda brukares biståndsbeslut pågår.
Införande av KPB	Se ovan.